



Vlaams
Parlement

stuk **37-A** (2012-2013) – Nr. 1
ingediend op 5 november 2012 (2012-2013)

Verslag

van het Rekenhof

over de controle van de rekeningen 2008-2010
van de Vlaamse Milieuholding nv (VMH)



Controle van de rekeningen 2008-2010 van de Vlaamse Milieuholding nv (VMH)



Verslag van het Rekenhof aan het Vlaams Parlement
Goedgekeurd in Nederlandse kamer van 30 oktober 2012

INHOUD

1	Inleiding	5
2	Mijlpalen 2008-2010	5
3	Jaarrekeningen	6
3.1	Vergelijkende cijfers jaarrekeningen 2008 tot en met 2010	6
3.2	Bespreking van de jaarrekeningen	7
3.2.1	Financiële vaste activa	7
3.2.2	Vorderingen	8
3.2.3	Geldmiddelen	8
3.2.4	Eigen vermogen	9
3.2.5	Schulden op ten hoogste 1 jaar	9
3.2.6	Resultatenrekening	10
4	Herstructurering	10
4.1	Reglementair kader	10
4.2	Contractueel kader	11
5	Algemeen besluit	11
Bijlage 1	Brief van het Rekenhof aan de Vlaamse Milieuholding nv	12
Bijlage 2	Antwoord van de Vlaamse Milieuholding nv	13
Bijlage 3	Brief van het Rekenhof aan de Vlaamse minister van Leefmilieu	14

1 Inleiding

Het Rekenhof heeft de rekeningen 2008-2010 van de Vlaamse Milieuholding nv (VMH) gecontroleerd. De onderzoekscyclus vindt zijn juridische grondslag in artikel 13 van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de Vlaamse investeringsmaatschappijen. De modaliteiten voor het rekeningenonderzoek van de investeringsmaatschappijen zijn vastgelegd in een protocol van 21 december 1994, gesloten tussen het Vlaams Gewest en het Rekenhof.

Het vorige rapport van het Rekenhof over de Vlaamse Milieuholding betrof de rekeningen 2006 en 2007 ¹.

In het kader van de tegensprekelijke procedure heeft het Rekenhof zijn bevindingen op 12 juni 2012 aan de Vlaamse Milieuholding voorgelegd. Op 11 juli 2012 suggereerde de vennootschap een precisering aan het verslag. Op 11 september 2012 heeft het Rekenhof het verslag gericht aan de Vlaamse minister van Leefmilieu, die niet heeft geantwoord. Alle briefwisseling is als bijlage bij dit verslag opgenomen.

2 Mijlpalen 2008-2010

Op het einde van het boekjaar 2010 bestond de VMH zo goed als volledig uit de 100% participatie in Aquafin en een minderheidsparticipatie in Indaver, waaraan ook een lening van 20 miljoen euro werd toegestaan.

In de periode 2008-2010 werden de andere participaties afgebouwd: Site Ontwikkeling Vlaanderen werd verkocht, Central and Eastern European Environmental Investment Fund is in vereffening, Sustainable Energy Ventures bevindt zich in de terugbetalingsfase.

De beperkte activiteiten worden ook weerspiegeld in de resultatenrekening, waarvan de opbrengsten bestonden uit dividenden en ontvangen intresten, waar slechts een beperkt aantal kosten tegenoverstaan.

¹ Stuk 37-L (2009-2010) – Nr. 1

3 Jaarrekeningen

3.1 Vergelijkende cijfers jaarrekeningen 2008 tot en met 2010

Balans	31-12-2007	31-12-2008	31-12-2009	31-12-2010
Materiële vaste activa	50	38	0	0
Financiële vaste activa	217.036.375	217.036.375	216.417.047	263.886.247
Vorderingen op ten hoogste 1 jaar	498.735	26.664	15.172.681	20.083.787
Geldbeleggingen	63.504.991	26.814.648	0	1.027.165
Liquide middelen	1.663.304	532.397	9.774.223	7.757.221
Overlopende rekeningen	29.433	4.779	76.947	79.613
Totaal activa	282.732.890	244.414.902	241.440.899	292.834.033
Kapitaal	115.931.065	121.331.065	121.331.065	171.331.065
Reserves	12.227.351	12.823.603	12.978.863	13.523.497
Overgedragen resultaat	98.758.275	104.092.074	97.542.012	101.895.049
Schulden op ten hoogste 1 jaar	55.816.179	6.156.727	9.581.607	6.074.900
Overlopende rekeningen	20	11.433	7.351	9.523
Totaal passiva	282.732.890	244.414.902	241.440.899	292.834.033

Resultatenrekening	2007	2008	2009	2010
Bedrijfsopbrengsten	1.120.451	36.534	22.343	17.090
Bedrijfskosten	-2.912.190	-379.858	-338.100	-420.400
Financiële opbrengsten	11.871.560	12.225.962	3.515.880	9.658.491
Financiële kosten	-667.753	-3.046	-597	2.060
Uitzonderlijke opbrengsten	152.841.748	45.460	0	1.635.429
Uitzonderlijke kosten	-5.666.159	0	-94.328	0
Resultaat van het boekjaar	156.587.658	11.925.052	3.105.198	10.892.670

Resultaatverwerking	2008	2009	2010
Resultaat boekjaar	11.925.052	3.105.198	10.892.670
Overgedragen resultaat vorig boekjaar	98.758.275	104.092.074	97.542.012
Toevoeging aan reserves	-596.253	-155.260	-544.634
Vergoeding van het kapitaal	-5.995.000	-9.500.000	-5.995.000
Over te dragen resultaat	104.092.074	97.542.012	101.895.049

Op 31 december 2010 bedroeg het balanstotaal van de VMH 292,8 miljoen euro, tegenover 282,7 miljoen euro op 31 december 2007. Die stijging met 10,1 miljoen euro was aan de actiefzijde het gevolg van de stijging van de financiële vaste activa (circa 47 miljoen euro),

een stijging van de vorderingen (19,5 miljoen euro), een daling van de geldbeleggingen (62,5 miljoen euro) en een stijging van de liquide middelen (6,1 miljoen euro). Aan de passiefzijde was de stijging van het balanstotaal het gevolg van de stijging van het eigen vermogen (circa 60 miljoen euro) en een daling van de schulden (50 miljoen euro).

Op 31 december 2010 waren de activa voornamelijk samengesteld uit financiële vaste activa ter waarde van 263,9 miljoen euro (waaronder Aquafin voor 247,7 miljoen euro en Indaver voor 15,8 miljoen euro) en een vordering op Indaver van 20 miljoen euro.

Op 31 december 2010 bestonden de passiva nagenoeg uitsluitend uit een eigen vermogen van 286,7 miljoen euro.

In totaal boekte de VMH tijdens de boekjaren 2008, 2009 en 2010 een winst van 25,9 miljoen euro en werd beslist tot de uitkering van 21,5 miljoen euro dividenden.

3.2 Bespreking van de jaarrekeningen

De onderstaande paragrafen bespreken de belangrijkste rubrieken van de jaarrekeningen.

3.2.1 Financiële vaste activa

De onderstaande tabel toont aan hoe de financiële vaste activa wijzigden van jaar tot jaar.

	31-12-2007	31-12-2008	31-12-2009	31-12-2010
Aquafin	198.756.977	198.756.977	198.756.977	247.727.690
Indaver	15.783.556	15.783.556	15.783.556	15.783.556
CEEEIF	1	1	1	1
SEV	900.000	900.000	375.000	375.000
SOV	1.595.841	1.595.841	1.501.513	0
Totaal	217.036.375	217.036.375	216.417.047	263.886.247

Bespreking van deze dossiers:

- De VMH is voor 100% aandeelhouder van Aquafin (verantwoordelijk voor de bouw, exploitatie en financiering van de bovengemeentelijke waterzuiveringsinfrastructuur in Vlaanderen). Op 2 december 2010 werd het nog te storten kapitaal van 48.970.712 euro volgestort.
- De VMH blijft met 16,01% onveranderd minderheidsaandeelhouder van Indaver (industriële holding, actief in de sector van industrieel en huishoudelijk afval).
- CEEEIF is in vereffening (Central and Eastern European Environmental Investment Fund, investeringsfonds dat risicokapitaal verstrekke aan bedrijven in de milieu- en energiesector in Centraal Europa). Op 5 maart 2008 werden reserves uitgekeerd. De VMH ontving 45.460 euro.
- In 2009 vond een kapitaalvermindering plaats van Sustainable Energy Ventures (SEV, investeringsfonds voor projecten met betrekking tot duurzame energie) door terugbetaling in geld.

- Oorspronkelijk was de VMH 100% eigenaar van Site Ontwikkeling Vlaanderen (SOV, projectvennootschap voor de ontwikkeling van brownfields). Op 22 april 2010 verkocht de VMH 61 van de 62 aandelen aan de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO).

3.2.2 Vorderingen

De vorderingen wijzigden sterk van jaar tot jaar, zoals de onderstaande tabel aantoont.

	31-12-2007	31-12-2008	31-12-2009	31-12-2010
Handelsvorderingen	498.735	20.287	35.731	19.357
R/C Indaver	0	0	15.100.000	20.000.000
Andere vorderingen	0	6.377	36.950	64.430
Totaal	498.735	26.664	15.172.681	20.083.787

Aan Indaver werd een lening verstrekt van 20 miljoen euro met een looptijd van drie maanden, die telkens met eenzelfde periode kan worden verlengd. De *andere vorderingen* hebben uitsluitend betrekking op terug te vorderen btw en terug te vorderen roerende voorheffing.

3.2.3 Geldmiddelen

Ook de geldmiddelen wijzigden sterk van jaar tot jaar, zoals blijkt uit de onderstaande tabel.

	31-12-2007	31-12-2008	31-12-2009	31-12-2010
Geldbeleggingen	63.504.991	26.814.648	0	1.027.165
Liquide middelen	1.663.304	532.397	9.774.223	7.757.221
Totaal	65.168.295	27.347.045	9.774.223	8.784.386

Het onregelmatige patroon is een gevolg van de belangrijke bewegingen in de andere balansrubrieken: volstorting van het eigen kapitaal en ontvangen dividenden (inkomende stromen) tegenover volstorting kapitaal Aquafin, lening Indaver en betaalde dividenden (uitgaande stromen).

3.2.4 Eigen vermogen

De onderstaande tabel toont de evolutie van het eigen vermogen.

	31-12-2007	31-12-2008	31-12-2009	31-12-2010
Kapitaal	115.931.065	121.331.065	121.331.065	171.331.065
Reserves	12.227.351	12.823.603	12.978.863	13.523.497
Overgedragen resultaat	98.758.275	104.092.074	97.542.012	101.895.049
Totaal	226.916.691	238.246.742	231.851.940	286.749.610

In 2008 werd het kapitaal met 5,4 miljoen euro volgestort. Op 2 december 2010 werd het kapitaal verhoogd met 100 miljoen euro, waarvan 50 miljoen euro werd volgestort.

Daarbuiten evolueerde het eigen vermogen naargelang van de toename van de wettelijke reserve die de boekhoudwetgeving oplegde, aangevuld met kleine wijzigingen in het overgedragen resultaat.

3.2.5 Schulden op ten hoogste 1 jaar

De onderstaande tabel brengt de schulden van de VMH in beeld.

	31-12-2007	31-12-2008	31-12-2009	31-12-2010
Leveranciers	135.019	70.159	42.617	42.600
Belastingen	207.749	18.199	0	390
Bezoldigingen en sociale lasten	73.410	73.368	38.990	36.910
Dividenden	50.000.000	5.995.000	9.500.000	5.995.000
Te storten kapitaal SOV	5.400.000	0	0	0
Totaal	55.816.179	6.156.727	9.581.607	6.074.900

Op 31 december 2010 waren de schulden tegenover derden uiterst beperkt. De VMH was de dividenden immers verschuldigd aan het Vlaams Gewest.

3.2.6 Resultatenrekening

De onderstaande inhoudelijke uitsplitsing geeft een overzicht van het resultaat.

Resultatenrekening	2007	2008	2009	2010
Dividenden	8.572.826	9.821.948	2.969.801	9.197.565
Ontvangen intresten	3.298.734	2.403.994	546.079	460.927
Terugneming waardeverminderingen Financieel Vaste Activa	321.424	0	0	1.635.429
Meerwaarde Indaver/CEEEIF	152.520.324	45.460	0	0
Bedrijfskosten	-2.912.190	-379.858	-338.100	-420.400
Betaalde intresten	-667.258	-2.339	-44	0
Uitzonderlijke kosten	-5.666.159	0	-94.328	0
Alle andere opbrengsten en kosten	1.119.957	35.847	21.791	19.150
Resultaat van het boekjaar	156.587.658	11.925.052	3.105.198	10.892.670

Het Rekenhof geeft de volgende informatie bij de cijfers:

- De ontvangen dividenden (van Aquafin) en de ontvangen intresten vormden de basis voor het resultaat van de VMH.
- In het boekjaar 2010 werden de inkomsten aangevuld met ruim 1,6 miljoen euro als resultaat van de verkoop van SOV aan de VITO.
- De uitzonderlijke kosten in 2009 betroffen een waardevermindering op de participatie in SOV.

4 Herstructurering

4.1 Reglementair kader

Op 24 juli 2001 besliste de Vlaamse Regering de VMH te herstructureren. Zij verduidelijkte de beslissing op 19 juli 2002: zij zou de VMH inbrengen bij de PMV (Participatiemaatschappij Vlaanderen) na de valorisatie van de participaties. Eerst diende zij een voorontwerp van decreet tot herstructurering van de VMH op te stellen. Na de goedkeuring van dat decreet kon het Vlaams Gewest de VMH-aandelen in de PMV inbrengen.

Op 7 januari 2004 heeft het Vlaams Parlement het decreet tot herstructurering van de VMH goedgekeurd, waarna de Vlaamse Regering het decreet op 16 januari 2004 heeft bekrachtigd en afgekondigd. Het decreet bood de Vlaamse Regering ruime keuzemogelijkheden voor de toekomst van de VMH.

Tot op heden verschenen nog geen uitvoeringsbesluiten bij het decreet, zodat de VMH nog altijd een onafhankelijke vennootschap is, met het Vlaams Gewest als rechtstreekse aandeelhouder.

4.2 Contractueel kader

De beheersovereenkomst van 29 oktober 2002 tussen het Vlaams Gewest en de VMH gaf de holding de opdracht de regeringsbeslissing van 24 juli 2001 uit te voeren. De beheersovereenkomst werd aangevuld met addenda op 15 december 2003, 10 mei 2004, 8 september 2006, 11 december 2009, 11 juni 2010 en 30 augustus 2010. Met de laatste addenda werd de looptijd van de beheersovereenkomst verlengd tot 15 december 2011, diende de VMH de participatie in Site Ontwikkeling Vlaanderen te valoriseren, een obligatielening van maximaal 20 miljoen euro te verstrekken aan Indaver nv, een kapitaalverhoging van 100 miljoen euro door te voeren en in 2010 9,5 miljoen euro dividenden uit te keren.

5 Algemeen besluit

Op het einde van 2010 had de VMH nog belangrijke participaties in Aquafin en Indaver. De vennootschap was nagenoeg schuldenvrij: de schulden die de balans rapporteerde, hadden voornamelijk betrekking op uit te keren dividenden.

Daarnaast is de VHM vooral een doorgeefluik voor de dividenden van Aquafin.

In afwachting van uitvoeringsbesluiten bij het decreet tot herstructurering van de VMH, blijft de vennootschap onafhankelijk voortbestaan, met het Vlaams Gewest als rechtstreekse aandeelhouder.

Bijlage 1 Brief van het Rekenhof aan de Vlaamse Milieuholding nv

Brussel, 12 juni 2012

Controle van de rekeningen 2008-2010 van de Vlaamse Milieuholding nv

Mijnheer de voorzitter,

Conform artikel 4 van het protocol van 21 december 1994, gesloten tussen het Vlaams Gewest en het Rekenhof, zendt het Rekenhof u een voorontwerp van verslag.

Uw bedenkingen en replieken zullen worden toegevoegd aan dit verslag waarna het aan de Vlaamse Regering zal worden verstuurd.

Na antwoord van de Vlaamse Regering zal het geheel worden verzonden naar het Vlaams Parlement.

Voor meer details en toelichtingen in verband met de controlebevindingen kunt u steeds terecht bij de bovenaan vermelde contactpersoon.

Op last:

Het Rekenhof:

Jozef Van Ingelgem

Ignace Desomer

Hoofdgriffier

Voorzitter

Bijlage: 1 voorontwerp van verslag

Bijlage 2 Antwoord van de Vlaamse Milieuholding nv

Brussel, 11 juli 2012

Uw brief: N 09-3.530.510 B1, voorontwerp van verslag "Controle van de rekeningen 2008-2010 van de Vlaamse Milieuholding nv"

Geachte heren,

In aansluiting met onze brief van 12 juni 2012 kan ik u melden dat de raad van bestuur van de Vlaamse Milieuholding één bemerking heeft op het voorontwerp van verslag "Controle van de rekeningen 2000-2010 van de Vlaamse Milieuholding nv".

In punt 3.2.2 Vorderingen (blz. 6) van het verslag wordt gemeld dat VMH aan Indaver een verplicht converteerbare lening heeft verstrekt van 20 miljoen euro. Om het Medipower project (verwerking ziekenhuisafval uit de regio Vlaanderen) van Indaver te kunnen realiseren was het verstrekken van een verplicht converteerbare obligatielening inderdaad een piste die werd ontwikkeld maar nooit werd geconcretiseerd. In de plaats daarvan wordt gewerkt met een lening verstrekt door VMH aan Indaver met een looptijd van 3 maanden aan een marktconform tarief. De opname van de lening kan driemaandelijks worden verlengd.

De raad van bestuur stelt dan ook voor deze zin als volgt te wijzigen: "Aan Indaver werd een lening verstrekt van 20 miljoen euro met een looptijd van drie maanden, die telkens met eenzelfde periode kan verlengd worden."

Deze aanpassing weerspiegelt de werkelijke situatie.

Met de meeste hoogachting,

i. o. Frank Gérard

Senior investment manager

Robert Roksnoer

gedelegeerd bestuurder

**Bijlage 3 Brief van het Rekenhof aan de Vlaamse minister van
Leefmilieu**

Brussel, 11 september 2012

Controle van de rekeningen 2008-2010 van de Vlaamse Milieuholding nv

Mevrouw de minister,

Conform artikel 4 van het protocol van 21 december 1994, gesloten tussen het Vlaams Gewest en het Rekenhof, zendt het Rekenhof u het resultaat van zijn controle, aangevuld met het antwoord van de Vlaamse Milieuholding nv.

Uw antwoord zal worden verwerkt in het verslag aan het Vlaams Parlement. De integrale tekst van uw antwoord zal aan dit verslag worden toegevoegd.

Op last:

Het Rekenhof:

Jozef Van Ingelgem

Ignace Desomer

Hoofdgriffier

Voorzitter

Bijlage(n): 1 ontwerpverslag